

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXII
KONFERENCIJA**

**2020
VILNIUS**

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS**
LXXII
KONFERENCIJA

Vilnius, 2020 m. gegužės 18–22 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXII
KONFERENCIJA**

Vilnius, 2020 m. gegužės 18–22 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2020

EPILEPSIJA SERGANČIŲ ASMENŲ STIGMATIZACIJOS VERTINIMAS

Darbo autorės. Dovilė STRECKYTĖ, Gabrielė POČIUVIENĖ (VI kursas).

Darbo vadovė. Prof. dr. Rūta MAMENIŠKIENĖ, VU MF Neurologijos ir Neurochirurgijos klinika.

Darbo tikslas. Įvertinti epilepsija sergančių asmenų (ESA) stigmatizaciją, palyginti ESA ir nesergančių epilepsija asmenų (NESA) požiūrį į epilepsija sergančiuosius.

Darbo metodika. 2019–2020 m. spalio–kovo mėn. vykdyta anoniminė anketinė suaugusių ESA ir NESA apklausa. Naujai sukurtą klausimyną sudarė 8 socio-demografiniai ir 20 uždaro tipo klausimų epilepsijos stigmos lygiui įvertinti. Stigmatizacijos lygis vertintas balais: lengva ar jos nėra (0–17), vidutinė (18–35) ir didelė (36–54). Duomenys apdoroti MS Excel bei IBM SPSS 21.0 programomis. Taikyta aprašomoji statistika, chi kvadrato testas, koreliacijos koeficientas. Duomenys laikyti statistiškai reikšmingais, kai p reikšmė $< 0,05$.

Rezultatai. Analizuotos 405 anketos (31,9% ESA). Tiriamųjų amžiaus vidurkis $42,9 \pm 15,9$ metai, 67,9% – moterys. Nors 93,8% ESA ir 94,2% NESA apklaustųjų yra girdėję/skaitę apie epilepsiją, 24,8% ESA ir 20,3% NESA mano, kad epilepsija yra psichikos liga ($p=0,305$); atitinkamai 20,9% ir 21,4% mano, kad epilepsija yra nekontroliuojama ($p=0,042$), 35,7% ir 59,1% – neišgydoma liga ($p=0,000$); 45% ESA ir 35,1% NESA nurodė, kad visuomenė kitaip bendrauja/elgiasi su ESA ($p=0,058$), o atitinkamai 63,6% ir 75% – kad ESA susiduria su sunkumais darbe, moksle ($p=0,018$). Bendras stigmatizacijos lygis: $23,1 \pm 8,5$ (ESA – $21,2 \pm 8,9$, NESA – $24 \pm 8,2$), reikšmingai mažesnis ESA grupėje ($p=0,012$). Stigmos balas didesnis moterų grupėje ($p=0,02$), bet nepriklauso nuo gyvenamosios vietos ($p=0,972$). Amžius ir išsilavinimas silpnai koreliuoja su stigmatizacijos lygiu ($0 < R < 0,2$, $p > 0,05$), o stigmatizacijos išreikštumas priklauso nuo nuostatos, kad epilepsija – psichinė liga ($p=0,000$). Aukštesnį stigmatizacijos balą surinkę respondentai dažniau galvoja, kad ESA susiduria su sunkumais darbe, moksle ($p=0,016$) ir linkę nerimauti, jei jų artimasis gyventų su ESA ($p=0,000$). ESA patiriamų sunkumų santykiuose, darbe ir moksle dažnis vidutiniškai ar stipriai koreliuoja tarpusavyje ($0,4 < R < 0,8$, $p < 0,05$).

Išvados. Visuomenės žinių apie epilepsiją stoka galimai yra svarbiausias veiksnys, lemiantis vidutinio lygio stigmatizaciją: daugiau kaip penktadalis respondentų tiki, kad epilepsija – psichikos liga, pusė – kad liga neišgydoma. NESA grupėje stigmatizacijos lygis yra aukštesnis.

Raktažodžiai. Epilepsija; klausimynas; stigma; žinios.